

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

26 Mart 2026

Sayı :30824082-610/15252111
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat ZURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN İBRAHİM AKIN'IN
TBMM 7/36640 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

7/36640
GK 50

SORULAR

- 1) 2018 yılından bu yana Avrupa Birliği ülkelerinden Türkiye'ye ithal edilen plastik, kâğıt, tekstil ve elektronik atık miktarları yıllara göre ne kadardır?
- 2) Bakanlığınızın verileri ile AB Komisyonu'nun Türkiye'ye gönderilen atık miktarları arasındaki 200 bin ton olan farkın nedeni nedir? Bu farkın hangi firmalar üzerinden nasıl ortaya çıktığı tespit edilmiş midir?
- 3) İthal edilen plastik atıkların depolandığı, yakıldığı veya geri dönüştürüldüğü tesislerin illere göre güncel listesi ve kapasite oranları nedir? Bu tesislerin kaçında çevresel etki değerlendirmesi süreci tamamlanmıştır?
- 4) Son beş yılda plastik ve atık geri dönüşüm tesislerinde meydana gelen yaklaşık 200 yangına ilişkin Bakanlığınızın denetim ve yaptırım sonuçları nelerdir? Bu tesislerin kaçında yangın sonrası faaliyet izni askıya alınmıştır?
- 5) Adana Küçükdikili'de Eylül 2025'te yaşanan yangının çevresel etkilerine ilişkin yapılan ölçüm sonuçları kamuoyuyla neden paylaşılmamıştır? Bu bölgede toksik kalıntı ve ağır metal analizi yapılmış mıdır?
- 6) Ceyhan PDH/PP ve SASA Yumurtalık projeleri kapsamında Akdeniz kıyı şeridinde deniz suyu çekimi, atık su deşarjı, mikropellet kayıpları ve hava kirleticilerinin kümülatif etkisi için bir taşıma kapasitesi çalışması yapılmış mıdır?
- 7) Geri dönüştürülmüş plastiklerin gıda ambalajlarında kullanımına dair hazırlanan yönetmelik taslağı kimler ve hangi kurumlar tarafından hazırlanmıştır? Bağımsız bilim insanlarının görüşleri alınmadan mı hazırlanmıştır? Bu taslakta insan sağlığı açısından risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?
- 8) Türkiye'nin plastik atık ithalatına tamamen son verilmesi yönünde bir planınız var mıdır? Varsa bu planlar nelerdir? Yoksa neden yoktur?
- 9) Atık ithalatı yoluyla ülkenin ekosisteminin zarara uğraması, halk sağlığının tehlikeye atılması ve ekolojik tahribatın derinleşmesi karşısında Bakanlığınız bu politikayı ekokırım olarak tanımlamayı düşünmekte midir?

CEVAPLAR

1,8,9) Ülkemizde geri kazanımı mümkün olmayan atıklar ile bertaraf amaçlı atık ithalatına izin verilmemektedir. 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca tehlikeli atıkların ülkemize ithalatı kati olarak yasaktır.

Sanayicimizin ihtiyacı olan, çevresel risk oluşturmeyen ve geri dönüştürülebilen, ekonomik değere sahip olan plastik atıkların geri dönüştürülmek üzere ithalatı “Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/3)” çerçevesinde kontrollü olarak gerçekleştirilmektedir. Bu Tebliğ Ticaret Bakanlığı tarafından Bakanlığımız görüşleri de alınarak yayımlanmakta olup, her yıl revize edilmektedir.

2) Söz konusu verilerin farklılığı gibi durumlar değerlendirmenin aynı parametreler baz alınarak yapılmaması nedeniyle oluşabilmektedir. Diğer taraftan ithal edilen atıklar kontrole tabi olmakla birlikte Bakanlığımız MOTAT sistemi ile tesise kadar takip edilmektedir.

3) Ülkemizde faaliyet gösteren geri dönüşüm tesislerine ilişkin Bakanlığımız çevre izinleri portalı olan Entegre Çevre Bilgi Sistemi-Çevre İzin ve Lisans (e-izin) siteminde yer alan <https://eizin.cevre.gov.tr/Rapor/BelgeArama.aspx> linkinden sorgulama yapılabilir. Ayrıca,

Çevre İzin ve Lisansına başvuru yapan tesislerin öncelikle ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmiş olması zorunludur.

4,5) Çevre mevzuatı kapsamında Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevlendirilen çevre denetim ekipleri tarafından yapılan denetimlerde Kanunda belirtilen gerekliliklere uyulmadığının veya yükümlülüklerin yerine getirilmediğinin tespit edilmesi durumunda tesis veya faaliyetlere idari yaptırımlar uygulanmakta; çevre ve insan sağlığı için tehlike oluşturan faaliyetler ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır.

Bu kapsamda; 2020 yılından günümüze kadar Adana İli de dahil olmak üzere Türkiye genelinde bulunan atık bertaraf ve geri dönüşüm tesislerine yönelik 43.803 adet denetim gerçekleştirilmiş ve Çevre Kanunu'na aykırı faaliyette bulunduğu tespit edilen işletmelere 1.866.693.692 TL idari para cezası uygulanarak 376 tesis ile ilgili faaliyet durdurma kararı alınmıştır. Bu kapsamda, tüm ihbar ve şikayetler değerlendirilmekte olup, denetimler titizlikle sürdürülmektedir.

6) Adana İli, Ceyhan İlçesinde Ceyhan Polipropilen Üretim A.Ş. tarafından yapılması planlanan "Polipropilen Üretim Tesisi" projesine 18/12/2020 tarihinde ÇED Olumlu Kararı verilmiştir.

Adana İli, Yumurtalık İlçesinde SASA Polyester Sanayi A.Ş. tarafından yapılması planlanan "Petrokimya Entegre Üretim Tesisi ve Liman" projesine 14/05/2020 tarihinde ÇED Olumlu Kararı verilmiştir. Bilindiği üzere Çevresel Etki Değerlendirme kararları Bakanlığımızın tek başına yaptığı değerlendirme sonucu verilen kararlar değil ÇED süreçleri içerisinde ilgili kurum kuruluşların değerlendirmeleri, komisyon çalışmaları da dikkate alınarak verilen kararlardır. Söz konusu komisyonlarda komisyon üyesi kurumlar kendi meri mevzuatları çerçevesinde görüş bildirmektedirler.

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) bir izin olmayıp, gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ya da olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları kapsamaktadır. Bu kapsamda, söz konusu projeler için oluşturulan İnceleme Değerlendirme Komisyonu tarafından faaliyetlerin kümülatif etkileri tüm yönleriyle değerlendirilmiştir.

7) Türk Gıda Kodeksi çerçevesinde "Geri Dönüştürülmüş Plastiklerin Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemelerde Kullanımına Dair Yönetmelik Taslağı" Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanmıştır.

Bakanlığımızın söz konusu düzenlemedeki görevi atık yönetimi ile ilgili hususlarda 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında çevre mevzuatının uygulanması ile sınırlıdır. Bakanlığımızca çevre lisansı verilen geri dönüşüm tesisleri bu alanda faaliyet göstermeleri halinde elde ettikleri geri dönüştürülmüş plastiklerin gıda ile temas eden madde ve malzemelerde kullanımına ilişkin tüm süreç, tesislerin kullandıkları teknoloji ve geri dönüştürülmüş malzemenin uygunluğunun değerlendirilmesi dahil, Tarım ve Orman Bakanlığı izin ve onayına tabidir.